

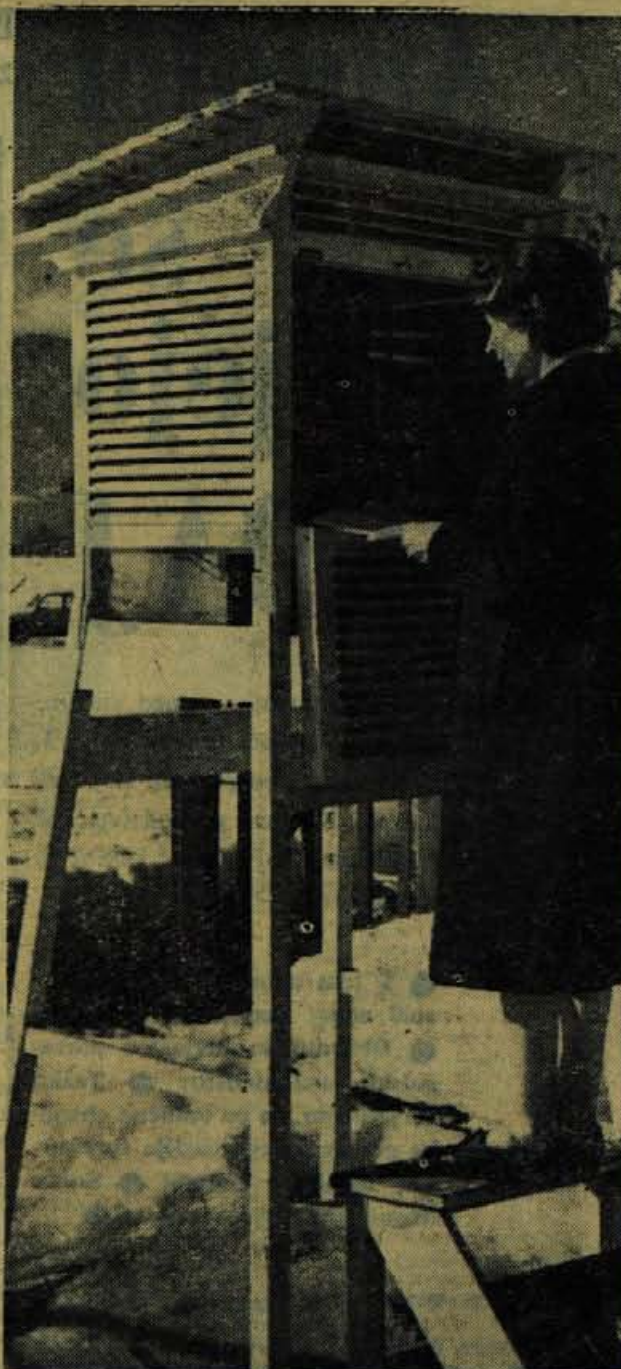
P GLASOVA Panorama

KRANJ, 7. DECEMBRA 1963

STEVILKA 48

ALI IMA LETOSNJA
ZIMA ZAMUDO

Dober začetek - slab konec

ANGOLCI SE SPRASUJEJO: KDAJ

na
2.
strani

Angola je bila štiri stoletja trdnjava portugalskih kolonialistov. Surovega zatiranja črncev zdaj več ne morejo prenašati. V tem tednu so afriške države zopet sprožile val obtožb zoper portugalskega diktatorja Salazarja.

JUGOSLOVAN V PARIZU

na
3.
strani

V Pariz vas vlak lahko pripelje podnevl in ponoči. Ob vsaki uri. Zelo pa smo bili presenečeni, ko ponoči nismo mogli zamenjati denarja. Menjalnice v predmestju so bile zaprte.

NAJBOLJSI MED TREMI DOBRIMI

na
4.
strani

V Edinbrughu so razpravljali o uvajanju barvne televizije v evropskih državah. Britanci pravijo, da bodo imeli prvi v Evropi barvno televizijo.

KRANJSKI GOLOBJE NA DRAŽBI V LONDONU

na
6.
strani

Na mednarodni razstavi golobov so na javni dražbi najdražje prodali naše golobe. Najlepšega so kranjski golobarji prodali za 11 angleških funtov.

STARI LJUDJE pravijo, da se zima pokaže po novembru. Že dolgo let kmetje ne pomnijo, da bi prišel mraz tako pozno. Pravega mraza sploh še ni bilo. Naši bravci nam sporočajo, da so do pred kratkim obirali še paradižnike, da najdejo zrele vrtno jagode in celo maline. Jagode in maline v decembru!

Vreme je končno začelo ubogati naše gospodarstvenike. Če imamo prazne drvarnice in ni nikjer premoga, mora sijati sonce!

Lansko leto smo v tem času imeli sneg že do kolen. Letos pa so tudi visoki vrhovi gora še brez snega. V novembru so bile povprečne dnevne temperature visoko nad dolgoletnim povprečjem. Tudi v prejšnjih letih se je včasih zgodilo, da je bilo vreme v novembru lepo. Letošnji november je imel tri vdore toplih zračnih gmot. Hladni zrak s severa se je bolj pogosto usmerjal na področje Atlantika, kot na evropsko celino. Zaradi tega so v naše kraje prodirale tople zračne gmote iz sev. Afrike.

Nekateri so iz toplih novembrskih razmer začeli sklepati, da bo letošnja zima blaga z malo snega. Toda ne smemo hvaliti dneva pred večerom. Zima še ni ničesar zamudila.

SREČANJA Z LJUDMI

Pred nekaj dnevi se je vrnil s turneje po Ameriki SLOVENSKI OKTET. O tem, kje vse so že bili, nam je pripovedoval rojak iz Kroke GASPER DERMOTA.

● Najprej mi, prosim, povejte, kdaj ste pričeli peti?

»Že dolgo. Doma nas je bilo več in smo prepevali kar vsi. Seveda ni nihče mislil, da bo s petjem uspel. Brat Anton zdaj že dolgo

pele v tujini in vrata so se nam odprla. Gostovanja in uspehi so se vrstili.«

● Uspeh v Ameriki?

»Ne morem opisati. Povsod so nas toplo sprejeli. Rojakom, ki so tam že več kakor štirideset let, so se odprla srca, peli smo jim do srca. Jokali so. Vsa pot je bila en sam slavospev slovenski pesmi in zemlji. Bili smo ponosni, da smo Slovenci.«

Z »Ribniško« smo doživeli največji uspeh

poje v dunajski operi, moja pevska kariera pa se je pričela pozno — leta 1948. Študiral sem na glasbeni šoli v Ljubljani in hkrati študiral še pri prof. Kušej - Novakovi. Najprej sem pel v filharmoničnem zboru. Leta 1952, ko so ustanavljali Slovenski okteti, pa sem bil na izbirni avdiciji sprejet. Pri oktetu sem torej že od ustanovitve. Sestav se ni dosti spremenil. Izgubili smo le enega člana in za zadnjo pot v Ameriko smo zamenjali dva, ker bi bila zanju pot prenaporna.«

● In kje vse ste že bili?

»Če bi razgrnil atlas, bi lahko zasadil že veliko bučik po Evropi, Aziji in Ameriki. Našo pesem so slišali v Sanghaju, Pekingju, Moskvi, Londonu, Parizu, Rimu, Trstu itd. No, prav v Trstu smo začeli. Prvič smo za-

● Katere pesmi pa ste največ prepevali?

»Sporod smo prilagodili poslušavcem. Pel smo slovenske, jugoslovanske za Jugoslovane, češke za Čehce, pa ruske, italijanske, črnske duhovne in druge. Največji uspeh smo imeli povsod z »Ribniško«.

● Kako so vas ocenili kritiki?

»Vsi vodilni časopisi so nam dali najboljše ocene. Prva kritika so nam odprle vrata Amerike. Posneli smo dve plošči, ena je že v prodaji, druga pa bo pravkar prišla na trg.«

● In načrti?

»Potovanje v severne dežele: na Norveško, Švedsko; potem v Nemčijo. Dela pa imamo doma še zelo veliko. Čakajo nas v Srbiji, v Banatu, Vojvodini in drugod. Povsod bi radi slišali našo pesem.«

Tajana Vozel

Angolci se vprašujejo KDAJ

V OSRČJU ČRNEGA kontinenta — med številnimi svobodnimi državami — leži dežela, ki jo še vedno tlači tujec. Vendar se bo prej ali slej tudi od tod moral umakniti. Njegovo gospodstvo, dolgo 4 stoletja, bo doživelo svoj konec. Takrat se ljudje ne bodo več spraševali — kdaj.

- V tem tednu so Združeni narodi zopet razpravljali o Angoli
- Obsodili so divjaštvo portugalskih kolonialistov
- Težko verjamemo, da bo odločna obsodba portugalskega nasilja spreobrnila Hisjaka v Lisboni
- Sol v Angoli plačujejo z zlatom

CAS OBLJUB JE MINIL ali izginiti med angolskim ljudstvom. Njihova vojska in administracija počasi izgublja svojo moč. Angolci pa dvigujejo glave. Konferenca v Adis Abebi pomeni zanje napredek in

Dežela, ki se z vsemi silami bori za svojo prostost

Skupina ranjenih Angolcev po letalskem napadu na angolske vasi

obenem novo dobo v njihovem obstoju. Na tej konferenci so Angolci vložili priziv proti »prisilni oblasti« Portugalcev in zmagoslavno sprejeli odobravanje vse svobodne Afrike. Če bi imeli Angolci vsaj trahico upanja o soglasju s Portugalci, bi se pogajali, toda ta črna narod že 4 stoletja zamača na reformo. Tudi čas obljub je minil... Salazar ve, da je brez kolonij izgubljen. Vendar Angolci tudi po padcu njegove vlade ne pričakujejo velikih preobratov, ker čelo portugalski »napredni duhovi« nočejo govoriti o svobodi. Govore le o »skupnosti«. Za to pa je prepozno. Med zatiranim in zatiravcem je preveč stoletij, polnih žalitev, ponižanja in nasilja...

OCE JE VEROVAL V ČRNEGA BOGA

Roberto Holden, voditelj ene izmed uporniških angolskih strank, ima rad ljudi in zato ne more prenesti misli, da jih ubija, ko jih pošlje v bitko. Deset dni pred prvo veliko ofenzivo leta 1961 je začel v strašno duševno krizo, ker se je bal, da bo zatiranje, če bitka ne bo uspela, zlomilo sleherni mero poguma njegovim možem. Vendar ni bilo tako. Bitka je uspela in vsak je lahko maščeval mirne in mučene.

Na obrazih njegovih premladih vojakov prevladuje divji izraz. Prizgoda so spoznali, kaj se pravi živeti v podjarmljeni deželi. Eden izmed njih je star 15 let. Portugalci so mu leta 1961 ubili očeta. Odšel je med partizane, zato da bi ga maščeval. Drugi ima komaj leto več. Njegova družina veruje v črnega boga in zato jih Portugalci preganjajo. Nekega dne so prišli po očeta in nikoli več ga niso videli. Cilj njihovega boja je svobodna domovina in zemlja, da bodo lahko od česa živeli. Danes je 80 odstotkov rodovitne zemlje v rokah Portugalcev. Vendar bo tudi to kmalu minilo, zatrjuje Roberto. Zemlja bo vrnil tistim, ki jim pripada... Prišel je iz Alžirije, da lahko s svojimi izkušnjami in hrabrostjo pomaga črnim bratom. Pravi, da so Angolci dediči alžirske zgodovine.

ZLATO ZA SOL

Probitavstvo, vajeno vsega hudega, vseskozi plemenito pomaga vojakom. Daje jim hrano in kar je največ vredno — spodbuja jih k zmagi, daje jim poguma. Največji problem, ki neprestano muči črno ljudstvo, je pomanjkanje soli. V

REKLI SO...

»KOLIKO je človek star, se vidi, ko gre po stopnicah.«

Marcel Achard,
francoski
komediograf

»FANTJE, ko dobijo stvari, ki jih želijo, običajno pokvarijo. Ko odrastejo, se v bistvu ne spreminjajo.«

Marlene Dietrich
ameriška
filmska zvezda

»TEŽKO ugotovimo, kaj je težje, kesati se zaradi narejenih neumnosti ali zaradi nenarejenih.«

De Sica,
italijanski
filmski režiser

»ANTIKVARIATI so trgovine, kjer se stare stvari prodajajo po sodobnih cenah.«

Dany Kay,
ameriški komik

»CE NEKA žena čuti, da ugaja, ji ugaja ves svet.«

Sodobni pregovor

»MOŽ, ki vara ženo, je vreden rolike, kot njegova ljubica.«

Anonimni pisec

»Ali sem kaj posebnega?«

POKOJNI JOHN F. KENNEDY je bil strasten sladokusec. Zdravnik pa mu je predpisal pazljivost prav pri sladkarijah. Zato je svetoval kuharju Juliusu Spessotu, da razen krem in sladolede vedno servira smetano. Med kosilom v Beli hiši, tako poroča kuhar, je potem, ko so vsi že dobili sladico brez smetane, vrnil svoj krožnik v kuhinjo in vprašal: »Ali sem kaj posebnega?«

»Rad bi imel posebno nalivno pero za podpisovanje«

JOHN F. KENNEDY je pri podpisovanju moskovskega porazuma uporabljal 16 nalivk, ki jih je podarjal prisotnim uradnikom. Ko je vzel sedemnajsto in se podpisal, je dejal: »Rad bi imel posebno nalivko za podpisovanje.«

Vozni park predsednika Kennedyja

KENNEDY je imel na razpolago deset helikopterjev, štiri letala, več avtomobilov, posebni železniški vagon in tri... Vse seveda na državne stroške kot njegovi predhodniki.

SKORAJDA sredi noči smo prispeli v glavno mesto Francije. Bilo je že pol dvanajstih. Bili smo v lepi kaši. Na glavni postaji v Bruslju smo videli, da je menjalnica odprta do polnoči. Prepričani, da je v Parizu prav tako, smo se brezskrbno odpravili na vlak brez francoske valute v žepu. Tu pa smo videli, da na postaji zapro menjalnico že ob desetih. Zaman smo mimo-idočim ponujali preostale belgijske franke, funte in marke, nihče jih ni maral. Tudi v prodajalnici časopisov nismo mogli ničesar narediti. Bili pa smo oddaljeni kakih 10 postaj podzemeljske železnice od mesta, kjer smo po priporočilih znancev smeli upati na najcenejše prenočišče. Dva sta odšla na iskanje prenočišča v bližnji okolici. Po četrtirnem obhodu sta se vrnila s precej klavnimi vestmi. Cenena prenočišča razprodana, tista, ki so na razpolago, pa so po 15 frankov za osebo ali po naše po 2300 dinarjev. Druga dva sta odšla na južno stran in tam iskala. Tudi ta dva sta se vrnila z enakimi vestmi. Rešila nas je misel, da bi utegnili zamenjati denar v bližnjem hotelu. Posrečilo se nam je in s težkimi kovčki smo se skobacali v podzemeljsko železnico, ki nam je bila vse dni našega bivanja v Parizu v posebno veselje. Na mali kartici, prepreženi z rdečimi, zelenimi, črnimi in rumenimi črtami, zlahka najdeš pot do zaželenega kraja. Vsa potovanja, pa če gre še za tako oddaljeno postajo, postanejo silno enostavna.

Prvo prenočišče

Zdaj ni bilo več časa za ugibanja in iskanje cenjenih prenočišč. Nastanili smo se kar v prvem, ki smo ga dobili! 1500 dinarjev za osebo z zajtrkom. Iskanje cenejšega prenočišča smo preložili na naslednji dan. Utrujeni

Eifflov stolp v Parizu. Zgradili so ga leta 1889 po načrtih francoskega inženirja Gustava Eiffela. Visok je 300 metrov. Graditi so ga začeli za svetovno razstavo. Težak je 2 milijona kg.

poleg našega novega prenočišča je stal Odeon, ki že od leta 1819 nosi neuradni naziv »drugo gledališče Francije«. Gledališče, kjer so največ igrali drame Hugoja, Dumasa, Sandove itd.

Ceprav ste mnogi že bili v Parizu, mi dovolite, da ga opišem za tiste, ki tam še niso bili, kaj mi je najbolj ugajalo. Naša naslednja postaja je bila cerkev Notre Dame, ki jo je začel graditi francoski kralj Ludvik VII in jo danes štejejo med sedem svetovnih čudes. L. 1163 sta zgradbi položila temeljni kamen papež Aleksander III. in francoski kralj Ludvik VII. Sele 200 let kasneje so zgradbo dokončali. Fasada je polna kipov raznih svetnikov in francoskih kraljev, kraljev, ki so vladali Franciji od šestega do dvajsetega stoletja.

Nad temi kipi so znamenita okrogla okna notredamske cerkve, med njimi največje sprednje, s premerom 13 metrov. Ta okna — sestavljena iz raznobarnega stekla — vzbujajo med obiskovalci največ pozornosti.

V južnem stolpu je znan veliki zvon, največji zvon v Franciji razen zvona v cerkvi Sacre Coer.

Elizejske poljane

Po Seni, ki je zanimiva tudi poleti, smo se pomikali proti Champs Elysees. Mimo prodajavcev knjižic, raznih slik neznanih slikarjev, akvarelov, grafik, olj, lesorezov itd. Tam dobiš vse od Zolaja do pornografskih lističev. Pod temi prodajavci, prav spodaj ob Seni, čepijo ribiči in namakajo trnke s kruhom v blatne in motne vode široke reke.

Obelisk

Na trgu Concorde stoji od 25. oktobra 1836 obelisk iz Luxorja, ki so ga prepeljali iz Egipta. Narejen je iz enega kosa granita roza barve in je visok 23 metrov. Iz ruševin mesta Tebe ga je takratni francoski vladar daroval Mohamed Ali. Obelisk je popisan s hieroglifi, ki govorijo o delih Ramsesa II. in Sesostrisa.

Mimo Velike palače, Male palače in palače Madeleine smo po dolgem pešačenju mimo elitnih kinematografov, trgovin, prišli do Slavoloka zmage. 48 metrov visok in 45 metrov širok stoji sredi trga De L'Etoile. Popisan je s slavimi Napoleonomimi bitkami, ki so jim Napoleonovi nasledniki pripisali še zasedbo Indokine, Alzacije in Lorene. Pod vsem tem počiva v miru »neznani junak«.

V strašnem hrupu brzijo mimo avtomobili, ki te tudi po minuto in več ne pustijo prek ceste. Tudi mi smo čakali, da bi lahko prišli na avenijo Kleber, ki nas je pripeljala do Palais de Chailot in Eifflovega stolpa.

MITO TREFALT

Jugoslovan v Parizu

in umazani smo si hitro privoščili obilo tople in mrzle vode. Preden sem legel, sem si lahko ogledal še pretep.

Pretep Alžircev in Francozov

Ulica, kjer je stal naš hotel, je prav od hotela dalje tekla v ostrem zavoju na levo in se združila z drugo, ki je prihajala z nasprotni strani. Vogalna hiša, ki je stala ob stiku obeh ulic, je bila nekakšen nočni lokal. Kot je bilo videti, je bilo v njej največ gostov Alžircev. Kakih deset Alžircev je stalo na pločniku ob naši strani in gledalo, kako sta se pred vogalno hišo mlatila nekdo iz njihove družine in neki droben Francoz. Kljub šibkošči se je mali Francoz dobro držal, in ko je že kazalo, da jih bo Alžirec skupil, so kolegi prekinili pretep in odveli se vedno besno vpijočega Alžirca s seboj. »Poučno!« sem si mislil in legel v svežo posteljo, ki sem si je tako želel.

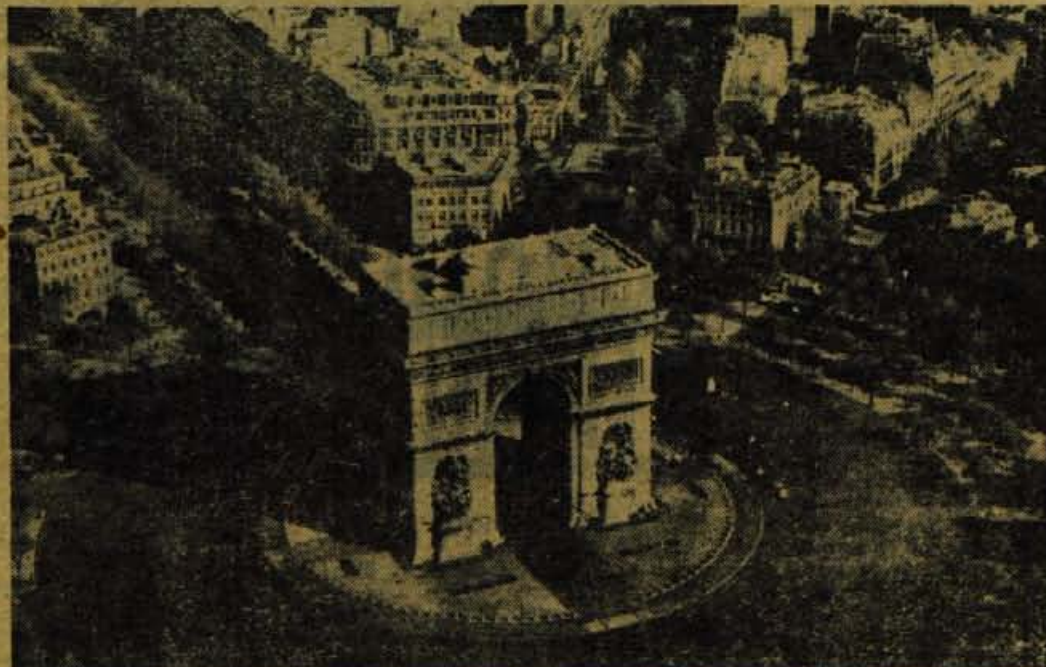
Jutro

Dokaj pozno nas je prebudila sobarica z zajtrkom. Dva maslena kruhka in mleko s kavo. Bil sem lačen in ob misli, da me še kake tri dni čakajo same konzerve, mi je zajtrk še bolj teknil.

Približno ob desetih smo se zbrali pred hotelom. Kovčke smo pustili pri gospodarju in odšli v študentsko četrt, kjer je poleti na razpolago dosti sob. Svoj pohod smo uspešno zaključili, saj smo dobili prenočišča po 800 dinarjev za osebo. Prenesli smo kovčke in odšli na sprehod po velikem mestu, v katerem razen enega izmed nas, še nihče ni bil.

Preveč za en dan

Za zunanji ogled Pariza, z vračunanimi ekspresnimi ogledi posameznih znamenitosti tudi znotraj, priporočajo nemški in ameriški vodniki vsaj štiri dni. Mi, tako rekoč tranzitni potniki, pa smo si hoteli ogledati že prvi dan kar največ. Prehodili smo prek 40 kilometrov. Začeli smo okrog 11. ure dopoldne, zaključili pa okrog 4. ure zjutraj. Trezni (saj za vino ni bilo denarja), a na pol mrtvi. Prav

Pariz. Elizejske poljane z znamenitim Slavolokom zmage. Graditi so ga začeli v času Napoleona I., dogradili pa so ga končno leta 1836.

Najboljši med tremi dobrimi

Tudi Evropa se pripravlja na barvne televizijske oddaje — Morda bodo tokrat Angleži prvi?

STROKOVNJAKI evropskega televizijskega združenja bodo morali v nekaj mesecih dokončno odločiti, kakšen barvni sistem bi bilo najbolje vpletati na stari celini. Na voljo je takšnale izbira: ameriški, francoski in nemški sistem. Vse tri strokovnjaki proučujejo že več mesecev. Niti en niti drugi sistem ni brez vsakršnih upov, da prevlada.

Delegati 22 držav

V Edinburghu je bilo aprila letos tehnično posvetovanje delegatov 22 evropskih držav. Najvažnejši del dnevnega reda je bil posvečen proučevanju možnosti, da bi po vsej Evropi vpeljali enoten barvni sistem. Na osnovi te razprave so strokovnjaki vseh članov združenja poleteli v Londonu sklenili, da naj bi se pri izbiri omejili predvsem na omenjene tri sisteme.

Poskusne oddaje so že izvedli v Zahodni Nemčiji, v Franciji, na Nizozemskem, v Italiji in v Švici. V Veliki Britaniji so preizkušali ameriški sistem že v drugi polovici lanskega leta, letos pa so preizkusili še ostala dva. Mnogih poizkusov se se kot opazovalci udeleževali tudi strokovnjaki Sovjetske zveze, zato je upravičeno upanje, da barvna televizija ob svojem evropskem začetku ne bo le privilegij Zahoda.

Tehnikom radijske in televizijske družbe BBC priznavajo, da so preizkušnje vseh treh sistemov opravili kar se da vestno, zato jih je bilo reš mogoče primerjati v enakopravnem položaju. V povprečju so vsi sistemi zadovoljivi, vendar pripisujejo nekaj prednosti uspehom Amerikancev. Razen tega pa ta sistem napoveduje cenejše spremljanje televizijskih programov, ker omogoča prenose na svetovni razdalje. Program za nekaj milijonov gledavcev pa je seveda cenejši kot oddaja za manjše območje. Tudi realnosti barv ni kaj očitati.

Na konferenci februarja prihodnjega leta bodo dokončno odločili, kateri sistem bo sprejet. Takrat bodo sodelovali tudi vzhodnoevropski zastopniki.

»Črno-beli« sprejemniki niso za muzej

Ce bo sprejet ameriški sistem, bo angleška družba BBC že januarja 1965 začela z rednimi barvnimi televizijskimi oddajami. Tako bi bila Velika Britanija prva zahodnoevropska država, v kateri bo mogoče gledati barvno televizijo. Če bosta sprejeta ostala sistema, se bodo verjetno prve redne oddaje začele nekoliko pozneje.

Pravi problem se bo prav-

V Franciji v bližini mesta Menton so zgradili aluminijasti reflektor, ki bo zbral podatke iz umetnih satelitov v vesolju. Reflektor tehta več kot eno tono.

zaprav začel šele tedaj. Barvnega programa namreč ni mogoče gledati s sprejemniki, ki jih uporabljamo sedaj. Možnosti industrije in denarne možnosti gledavcev televizije pa niso takšne, da bi lahko takoj ali v nekaj letih zamenjali vse sprejemnike.

BBC ze začetek predvideva le po dve uri tedenskega barvnega programa, medtem ko ostali program traja skupaj 6 ur. Lastniki sprejemnikov za barvno televizijo bi seveda radi gledali tudi črno-bele programe, vendar do sedaj še ni bilo mogoče izdelati sprejemnika, ki bi tej želji lahko ugodil. Pri tem bodo na boljšem lastniki »črno-belih« televizorjev. Ti bodo barvne oddaje lahko spremljali kot povsem kvalitetne črno-bele slike.

ZANIMIVOSTI

Težka selitev

POLJSKI metalurgi v kombinatu »Pokoje« so pred kratkim izvedli zares nevsakdanjo selitev: na novo mesto so preselili visoko peč, ki je težka 2300 ton. Selitvena pot je bila dolga 20 metrov.

Prijazne blagajne

PO NAROCILU neke švedske trgovske reklamne agencije je skupina inženirjev izdelala govoreče blagajne. Ko kupec pri blagajni vplača denar, se iz aparata začuje prijazen glas: Hvala. Ali niste slučajno kaj pozabili?

Ladja z dvojnimi dnom

DA BI PREPREČILI pretirano guganje ladij ob nevihtah na morju, so na Japonskem začeli graditi ladje z dvojnimi dnom. Spodnja plast je zgrajena tako, da pri nevihti lahko skozi njo priteče voda in se pretaka po skrajnem dnu. Izkušnje so pokazale, da je tako zgrajena ladja veliko bolj stabilna, kot so navadno zgrajeni plovni objekti.

PRVI DELAVSKI UPOR

Ob prebiranju starih listin, ki govore o procesih proti delavcem te suknarne, nam misel nehoti uide in vidimo v teh prvih borcih za delavske pravice predhodnike 217 let poznejših pobudnikov znane tekstilne stavke. Procesi proti upornim tekstilnim delavcem so se začeli v marcu leta 1729. Pet delavcev je moralo v zapor. Kljub temu sta izbruhnila upora še 13. maja in 9. decembra istega leta. Odpor je večjal predvsem izkoriščanju, saj je bil delovni dan dolg celih 13 in pol ur. Razen tega pa so delavci

uprli tudi odtegovanju od že tako pičlih mezd. Za vsako zamudo, za vsak izostanek, za vsako napako v blagu, ali nehoti povzročeno škodo, so bili kruto gmotno oškodovani.

RAZVOJ TOVARNE KLJUB KRIZAM

Če pomislimo, da je bila to prva suknarna pri nas, bi pričakovali, da bo napredek skokovit. Vendar temu ni bilo tako. Podedelje, ki je takrat predstavljalo ogromno večino prebivalstva v deželi, se je z blagom samo oskrbovalo. Platno za perilo in sukno za obleke so na kmetih sami tkali. Ovčarstvo je bilo tedaj še močno razvito, lan pa so sejali skoro po vsej deželi. Denarja je bilo pri ljudeh malo, komaj za davke in sol. Pa še dosti manjših tkalskih manufaktur je izdelovalo blago za krajevne potrebe in po krajovnem okusu. Zategadelj ljubljanski suknarni ni bilo prav lahko, saj je celo mestna gospoda raje kupovala finejše in dražje blago iz tujine. Vendar se je trdoživim lastnikom seknarne le posrečilo najti tržišče za svojo robo in v letu 1737 že lahko ugotovimo porast proizvodnje za celih 75 odstotkov, seveda v primerjavi z začetkom obratovanja. V letu 1737 je 16 tkavcev že sikalo 30.000 vatlov sukna. To pa je bilo za tisti čas kar precej.

Omeniti moramo, da je suknarna že v prvih letih obstoja imela posebno tarife za plačevanje svojih delavcev. Kar preseneča nas, kako so mogli pred več kot 200 leti, izvesti precej popolno delitev dela. Kar 27 raznih opravil je bilo plačanih na akord (sortiranje volne, pranje, predenje, previjanje, osnovanje, vdevanje, tkanje, razna zaključna dela kot pranje, vaganje, barvanje, striženje, česanje itd.).

Sploh je značilno za vodilni kader naše tovarne, da je kaj hitro, nekaj let po ustanovitvi, prišel od ekstenzivnosti k intenzivnosti, k izboljšani organizaciji dela. Dela niso več plačevali na uro, pač pa na akord.

(nadačjevanje prihodnjic)

Modni ustvarjavnici upoštevajo tudi stare obleke

KLJUB TEMU da nekateri modni saloni v Franciji, Italiji ustvarjajo modo za petični ženski svet, ljudem, ki jim denar ne pomeni težav, se tudi kreatorji zavedajo, da večina ljudi mora le pre-mišljeno ravnati z denarjem. Torej, si ne smemo kupovati le novih stvari, na stare, nemoderne pa pozabljati. Prav zato pa vsako sezono izdelajo tudi take modele, ki zahtevajo le spretno roko, okus in stare obleke.

Čevlje, ki jih ne nosimo

ČEVLJE, ki jih dalj časa ne bomo nosili, naravno namažemo s terpentinom, tujne se nam bo tako ohranilo lepo voljno. Če pa je usnje trdo, ga natremo z mešanico glicerina in beljaka. Čevlji bolje držijo vodo, če jih dobro namažemo z mešanico dveh tretjin bencina in ene tretjine parafina. Vendar, pozor, bodimo čim dalj od ognja.

Svila

Svila ne izgubi barve, če vodi, v kateri jo peremo, dodamo žlico kuhinjske soli. Izpiralni vodi dodamo kanec kisa. Perilo iz surove svile dve uri pred pranjem namočimo v mlačni vodi.

Smrekova tla

Smrekova tla ribamo s trdo sirkovo krtačo in toplo milnico, splaknemo jih z mrzlo vodo, nato pa z dobro ožeto krpo zbršimo.

Bencin

S čistim bencinom delajmo le v posodah iz porcelana ali kamenine, nikoli ne uporabljajmo pocinkanih posod. V oblačilih lahko nastanejo madeži, ki jih težko odstranimo.

Kar predstajamo nove modne revije! Ali ne opazimo, kako različne so možnosti barvnih kombinacij. Nismo strogo omejene na klasične barve, moderne so celo barvne kombinacije, za katere smo bile včasih prepričane, da so nemogoče: zelena-rdeča, svetlomodra-rjava, modra-zelena. Seveda na vse ostale že znane ne bomo pozabile: rdeča-modra, mod-

Iz starega lahko napravimo novo, če kaj dokupimo

ra-rumena, rjava-črna in druge. Blaga, ki ju bomo kombinirale pa morata biti vsaj sorodna v debelini. Izogibajmo se tudi kombinacijam dveh različno vzorčastih tkanin.

Prav raznoliki ovratniki, razporki, stranski šivi plastroni in razni vstavki nam dovoljujejo, da si izberemo in skrojimo obleko iz starega, ki bo moderna.

Tudi obleko za gledališče ali za ples si lahko preuredimo iz starega. Morda boste našle v omari mamino znamenito obleko. Kaj boste naredile? Dokupile si boste za zgornji del belih čipk in si ukrojile tesno prilagojeno zgornji del, ki ima lahko samo hrbtnen dekolte ali pa je tak kot na sliki. Če vam še ostaja zamet, si omislite še kratko jopico in že imate elegantno večerno obleko.

Različnih kombinacij je dovolj.

Zavedajmo se, da ni le isto lepo, kar je novo in drago. Tudi iz starega se da lepo preurediti, seveda pa nam pri tem okus ne sme odpovedati.

V hribih je že zapadel sneg, če smo navdušene smučarke in brez puloverja si ga lehitro omislimo

Slovarček tujk v tekstilni industriji

Marengo je lepo, sivkasto črno melirano močno polsteno sukno. Trpežno je in ga zelo cenijo. Tkanina je skoraj popolnoma črna, le sem in tja so vidna bela vlakna (do 5 odst.), ki dajejo bla-

gu mehko in živo lice. Blago se uporablja za kostime ali jopiče pri sakojih, težje vrste se uporablja tudi za moške in ženske plašče.

Shetland (šetland) je sivkasto ali rjavkasto melirano tanko blago. Rabimo ga za obleke in površnike. Šetland za površnike ima vtakano podlogo.

Bagdad je blago za zavese, tkano v temelju kot etaminska tančica v platnu, vmes pa dela vzorec barvast votek iz vijonke.

Blago za senčnik pri svetilkah je največkrat iz japonske svile in podobno tkaninam šinc, kine, použ ali dokoracijskemu kretonu.

Chintz (izg. šinc) je indijska označba za zelo pestro blago. Tkanina je le na videz trda in se da uporabljati tudi kot pralno blago. Vzorec so drobni, natančno zrisani, večinoma cvetlični. Temelj je svetlo barven. Tkanina je zelo gladka, trpežna in prosojna. Uporabljamo jo za stenske zavese, za okrasno blazine, za torbice in knjižne ovitke.

Lansen žamet uporabljajo zlasti na gledaliških odrih. Ta žamet ima lastnost, da se pri umetni svetlobi učinkovito preliva. Temeljna tkanina je bombažna ali svilena, kosmičasta površina pa lanena.

Rože ali steklenico pijače?

Sem stara 21 let in imam prijatelja, s katerim se lepo razumeva. Pri njih doma pa še nisem bila, vendar — čez teden dni ima njegov oče rojstni dan in sem tudi jaz povabljena. Le nekaj ne vem, kaj naj nesem slavljencu, rože ali steklenico konjaka, ki

ga menda prav rad pije. Kaj pa, če niti eno niti drugo ni olikano, saj bom šele prvičkrat njihov gost?

— Ne deklica, kar mirno lahko pokloniš prijateljevemu očetu stekleničko pijače, ki mu je pri srcu. Materci pa lahko prineseš šopek cvetic.

Skupna večerja

Da se človek lepo obnaša, tega verjetno ne bomo pripisali srečnemu naključju ali pa temu, da ima pač kdo smisel za to. Ne, lepega obnašanja se priučimo. Seveda pa na svoj jaz pri tem ne pozabimo. Bodimo naravnih, vendar se osnovnih pravil vedenja moramo zavedati.

Janez je uspelo povabiti deklico, ki mu je bila všeč v gledališče. (Prav gotovo, da se posebno v začetku oba mlada človeka trudita, da bo njuno vedenje lepo. Drug na drugega bi rada naredila čim boljši vtis.)

Po gledališki predstavi je Janez povabil Metko na majhen prigrizek. Metka je povabila sprejela in je na Janezovo vprašanje, če se strinja, da gresta v ta in ta lokal, prijazno pokimala. (Janez je že prej premislil in izbral lokal. Naj bo prijeten in tak, v katerem je fant že poprej

bil. Tako bo z lahkoto peljal Metko k dobri mizi, vedel bo, kje se oddajo plašči ipd.)

Pomagal ji je takoj sleči plašč in jo odpeljal k mizi. Seveda ji je ponudil damski prostor, sam se je usedel k njej na levo. Torej Metka je tako vedela, da je imela pred seboj restavracijski prostor. (Saj je znala dejstvo, da ženske rade malce ogledujejo in pa tudi, da rade vidijo, da jih drugi ljudje opazijo.) (Moški spremljevalec pa ne sme očitno opazovati ali celo občudovati v njeni prisotnosti drugih bitij ženskega spola, zlasti še, če si želi pridobiti njeno naklonjenost). Na mizi je bil jedilni list, ki ga je seveda Janez ponudil najprej njej (mimogrede — v dobrem lokalu bi morala biti vsaj dva jedilna lista na vsaki mizi). Nato ga je še on pregledal in svetoval Metki, kaj naj si izbere. Ona

si je prej neopazno ogledala tudi desno stran jedilnega lista, kjer so cene. Skromnost je lepa čednost in tudi Metka ni želela odreti svojega kavalirja in se je odločila za jed, ki ni bila med najdražjimi. (Z natakarnjem naj govori moški, v kolikor že ni prej domenjeno, da plačata vsak zase. V tem primeru ženska lahko tudi sama naroča.)

Kaj pijemo? Zopet se je Janez izkazal kot mož na mestu. Izbral je tako vino, ki se je lepo podalo k jedi, seveda pa je še poprej povprašal njo, če se strinja. Najprej je sebi natočil nekaj kapljic, nato še Metki. (V primeru, če natakarno vino natakarno, bo ta natočil malo vina najprej moškemu, ki ga takoj poizkusi. Če je zadovoljen priklima in natakarno napolni kozarec še ženski.)

Ce srečamo v lokalu znanca in so tudi ti v družbi, ni treba, da gremo k njihovi mizi in da se rokujemo. Seveda v izjemnih primerih pa si to lahko dovolimo. Še nekaj — pudrale, šminke in česake se ne bomo pri mizi. Saj najlepši las izgubi na čaru, če se znajde v juhi vašega spremljevalca. Ali ne?

Kranjski golobje na dražbi v Londonu

● Golobje imajo svoje veleposlanike ● Asirci in Babilonci so zaradi golobov dobivali važne bitke ● Pred vojno je samo vojska redila golobe — pismonoše ● Največji londonski list prireja razstavo golobov ● Golobarji ujamejo tudi brzovlake ● Ljubzen do živali nima meja ●

trostjo 75 km na uro. So golobje, ki lahko letijo še hitreje. Ob ugodnih pogojih dosežejo tudi hitrost 100 km na uro.

Razstava in dražba v Londonu

Razen številnih mednarodnih tekmovanj prireja vsako leto znani londonski časnik »The Peoples« ki izhaja v pet in pol milijonih nakladi tudi mednarodno razstavo golobov v javno dražbo. Na razstavi je vsaka država zastopana z 20 golobji v mednarodni skupini, razstavlja pa lahko tudi v darilni skupini. Golobe iz darilne skupine po končani razstavi prodajo na javni dražbi. Izkupilec javne dražbe naložijo za socialne namene.

Letošnje razstave v Londonu so se kranjski golobarji udeležili v zadnjem trenutku. Dan pred odhodom je predstavniki kranjskega kluba sprejel na Brdu predsednik Tito, ki so mu podarili dva najlepša goloba. Ta dva go-

loba sta se pozneje udeležila tudi razstave v Londonu. V darilni skupini sta bila goloba predsednika Tita prodana na dražbi za najvišji cen. Za enega so dobili 11 funtov (v našem denarju okoli 33 tisoč dinarjev), za drugega pa 8 funtov. Razstava je bila v starinski palači sredi Londona v znameniti Royal Horticultural New Hallu, kjer prirejajo podobne razstave. V dveh dneh si je razstavo ogledalo okoli 2500 obiskovalcev. Angleški gostitelji so se izkazali kot vzorni rejci golobov, saj so golobe, namenjene za prodajo na dražbi, kar razgrabili. Londonsko občinstvo si je z zanimanjem ogledovalo golobe našega predsednika, ki je med Angleži znan kot velik ljubitelj živali.

Z lokomotivo za vlakom

Največ zaslug za ugledno mesto na londonski razstavi ima Kranjčan Leo Suchy, ki jim posveča veliko svojega prostega časa. Z vrste golobov se ukvarja že od svojega šestega leta. Iz skromnih začetkov je napravil v nekaj letih v Kranju golobje velemosto. V golobju na Zlatem polju hranijo sedaj že okoli tisoč golobov. S svojimi golobji je že petkrat potoval do Londona. Na vsakem potovanju je doživel nove nevsedečnosti in prijetnosti. Z veliko voljo se je spoprijel s težavami in bil včasih deležen velikega razumevanja med ljudmi različnih narodov. O svojih najbolj zanimivih vtisih rad pripoveduje:

— Pred tremi leti sem potoval z zagrebškim znancem na razstavo v London. Golobje so potovali z nama v istem vlakom. Od doma sva odpoto-

Kranjski golobarji pred golobjakom na Zlatem polju. Na sliki so Leo Suchy, Polde Pušnik, Papov Mihec in Jani Benedik.

vala z zadnjo železniško zvezjo. Ko se je na Jesenicah vlak ustavil, sva pogledala skozi okno in ugotovila, da so cariniki začeli iztovarjati golobe. Carina pregleduje golobe prav tako kakor ostalo blago. Carinski živinodržavnik jih po predpisih tudi mora pregledati. Ko sva odhitela do carinikov, da bi ugovarjala zoper takšen postopek, so nama povedali, da listine niso v redu. Dokazati sva morala, da se je najbrž kakšna listina zgubila. To nama je uspelo s prepisanim listin. Prepricavanje carinikov pa je bilo dolgo in težko. V tem času je vlak od-

peljal naprej skozi karavanski predor v Avstrijo. Z golobji sva ostala na jeseniški postaji, odrezana od sveta. Carina nama je skupaj z golobji porezala peruti. Vlak, ki je odpeljal, je bil zadnja zveza za pravočasno udeležbo na londonski razstavi. Če bi z golobji zamudila, bi jih vodstvo razstave po pravihih zavrnilo. Kaj sedaj? V tej stiski naju je rešil zastopnik avstrijske železnice na Jesenicah. Naročil je posebno električno lokomotivo iz Podrošca. Na njo sva se z golobji vsa obupana vkrcala na jeseniški železniški postaji. Potem se je začel lov za vla-

kom. Z največjo hitrostjo smo ga lovili do Beljaka in ga napolnel na tej postaji dohiteli. Domovina je bila rešena. Z golobji sva pravočasno prispela v London na mednarodno razstavo. Večni spremljevalec kranjskih golobov, poln zanimivih vtisov z londonskega golobjeja sejma zna povedati, da tujci prav tekmujejo, kako bi pripeljali svoje golobe spočite in dobro razpoložene na razstavo. Plaćujejo jim posebno hrano in najemajo stesne straže. Ljubzen do živali nima meja.

Zdravko Tomažič

Bi- ser narave

Župan iz Gorij

Okoličani Vintgarja so si dolgo belili glave z reko Radovno. Vedeli so, da izginja v ozki soteski med skalami in penecimi valovi. Vsak, ki se je napotil po strugi v nevarno sotesko, se je vračal po nekaj metrih nevarne poti. Radovedneži so tvegali življenja. Okoli leta 1890 je postal župan občine Gorje pogumen vaški gostilničar Jakob Zumer. Zumer je imel razen gostilne še mizarstvo delavnico. Vaščani so ga poznali kot moža, ki ne pozna strahu. Februarja leta 1891, ko je bila voda v strugi nizka, je skupaj z blejskim fotografom B. Lergeterjem poskusil prodreti v sotesko. Od poti, ki pelje iz Gorij na Dobravo, sta se skozi strmo stran spuščila navzdol po skalah. Videla sta, kako se voda premetava prek skal. Splezala sta nazaj na pot in se niže zopet spustila do potoka. Prodirati naprej ob potoku v sotesko ni bilo mogoče niti v eno niti v drugo stran. Potoka tudi nista uspela prekoračiti. Bila pa sta vesela, da sta vsaj nekoliko prodrla v skrivnostni struge reke Radovne. Napravila sta tudi nekaj posnetkov in se z njimi vrnila domov.

Gorski župan je o svojem raziskovalnem podvigu sestavil

vil izčrpno poročilo. Ko so lastniki blejskih gostišč spoznali, kakšnega pomena bi lahko bil prehod skozi sotesko za njihove letoviščarje, so kmalu postavili gradbeni odbor, ki naj bi skrbel za gradnjo mostov in galerij ter omogočil prehod skozi sotesko.

Nevarno delo

Denar za gradnjo prehoda so zbirali na različne načine. Priznani umetnikom so na Bledu prirejali koncerte v ta namen. Kmalu so zbrali toliko denarja, da so lahko z gradnjo začeli. Gradnja pa je zaradi naporenega dela trajala skoraj dve leti. Gradbeni dela v soteski niso bila samo težka, temveč tudi sila nevarna. V napitne stene so morali vgraditi železne opornike za mostove. Delavci so bili večkrat v smrtni nevarnosti.

Najtežje delo je bila gradnja drugega mostu. V gladko navpično steno so morali vklesati stopnjo za most. Na tem mestu je voda zelo deročna in se peni kot mleko. Na vodo niso mogli postaviti ogrodja za začetna dela kamnoseka. Tako so napravili veliko lestev, ki so jo postavili preko potoka na skalo. Tako se jim je posrečilo na raziskovalnem podvigu sestaviti

Mali slap v Vintgarju je zatočišče samomorilcev. Na tem mestu so skočile v vodo že štiri ženske.

so privedli kamnoseka. Mož je visel med nebom in divjo vodo. V takšnem nepravilnem položaju je ob velikih naporih vsekal v skalo stopnjo za most. Pri delu pa je kamnosek padel v vodo. Na srečo se je rešil. Ves železni in leseni gradbeni material so morali z velikimi napori znositi v sotesko. Za takšno delo so dobili požrtvovalne in pogumne ljudi. Včasih so gradivo spuščali po vrhah 25 metrov globoko v sotesko.

Veliko slavje nad Rančjo pečjo

Dve leti gradnje sta hitro minili. 26. avgusta 1893 je bila soteska dograjena. Postala je dostopna za človeka. Ta dan se je zbralo nad Rančjo pečjo okoli 300 ljudi. Graditelja so nosili na ramenih. Ljudje so prodrli v sotesko, ki so jo mnogi krstili za biser narave.

V sedemdesetih letih kronika obiskovalcev soteske Vintgar ni zabeležila večje nesreče. Radovedni in nepazljivi obiskovalci so se včasih okopali, vendar brez težkih posledic. Prav neverjetna pa je zgodba 17-letnega fantiča. Skupina dijakov tehnične srednje šole je pred leti obiskala sotesko. Pri velikem Slapu si je drzen fant pral noge. Bil je nepreviden in mu je spodrsnilo. Zapeljal se je čez slap. Rešila ga je velika voda. Z vodo je padel 26 metrov globoko. Izognil se je skali, ki štrli iz steno sredi slapa. Za nekaj časa je izginil pod slapom v globoki vodi, vendar je kmalu priplaval na površino. Ko so ga izvlekli iz vode, ni maral v rešilni avtomobil. Sele po vztrajnem prigovarjanju so ga odpeljali v bolnišnico. Čez nekaj ur se je vrnil zdrav kot riba.

Med drugo svetovno vojno so sotesko popolnoma zamenarili. Ničce je ni obiskoval. Po vojni pa so se z vsemi razpoložljivimi sredstvi lotili obnove mostov, galerij in poti. Letos je obiskalo sotesko Vintgar okoli 50 tisoč izletnikov. Tako je postal Vintgar ena izmed najbolj priljubljenih izletniških točk Gorenjske.

Trifunovič v smrtni nevarnosti

Pred dvema letoma so bili zbrani na Bledu svetovni šahovski vele mojstri. Priredili so tudi iz-

let v sotesko Vintgar. Pri Malem Slapu je hotel beograjski vele mojster dr. Peter Trifunovič napraviti posnetek. Splezal je na bližnjo skalo, tovariši pa so ga z mostu opazovali. Na spožki skali pa mu je spodrsnilo in vele mojster je padel v vodo. Rešil se je z izredno prisebnostjo. Na tem kraju so namreč utonile prej že štiri ženske. Napravile so samomor. Tako je Mali slap postal zatočišče ljudi, ki so se naveličali življenja. Lepa soteska ima svoja črna poglavja. Prva si je pri Malem slapu vzela življenje mlada ženska, ki je ohromela. Bila je neozdravljivo bolna. Njeno truplo je ležalo osem dni v tolmunu pod slapom. Na mostu si je sezula čevlje in jih pustila kot opozorilo na nesrečo. Druga je bila hčerka velikega kmeta. Tretja je skočila v slap zaradi družinskega nadzora. Četrta pa je bila mati treh otrok. V sedemdesetih letih kronika obiskovalcev soteske Vintgar ni zabeležila večje nesreče. Radovedni in nepazljivi obiskovalci so se včasih okopali, vendar brez težkih posledic. Prav neverjetna pa je zgodba 17-letnega fantiča. Skupina dijakov tehnične srednje šole je pred leti obiskala sotesko. Pri velikem Slapu si je drzen fant pral noge. Bil je nepreviden in mu je spodrsnilo. Zapeljal se je čez slap. Rešila ga je velika voda. Z vodo je padel 26 metrov globoko. Izognil se je skali, ki štrli iz steno sredi slapa. Za nekaj časa je izginil pod slapom v globoki vodi, vendar je kmalu priplaval na površino. Ko so ga izvlekli iz vode, ni maral v rešilni avtomobil. Sele po vztrajnem prigovarjanju so ga odpeljali v bolnišnico. Čez nekaj ur se je vrnil zdrav kot riba.

Tri Velikem slapu je napravila samomor še ena ženska. Skočila je z mostu v vodo in se ubila. Živi so se vračali obogateni in zadovoljni. Mrtni pa so si smrt izbrali po lastni želji.

Zdravko Tomažič

Od goloba - pismonoše do goloba miru

V starih časih so golobe redili zaradi človeških potreb. Danes jih ljudje gojijo bolj zaradi svojega »konjička« ali zaradi dobrega mesa. Rimski pomorščaki, ki so doživeli brodolome, so golobe-pismonoše spuščali, da so ljudi obvestili o svoji nesreči. Babilonci in Asirci so s sporočili golobov prihajali do pomeni vojaških zmog. Pred drugo svetovno vojno so Nemci prišli z golobi do skritih vojaških podatkov. Golobi so jim posneli francoske utrdbe na utrjeni francosko-nemški meji. V svetovnih prestolnicah politikij še vedno redijo »golobe miru«,

ki pa jih po drugi svetovni vojni več ne spuščajo na izvidniške polete. Načrtno se z vzrejo golobov ukvarja vedno manj ljudi, kar pa ne velja za mesto Kranj. Kranj je postal v zadnjih letih pomembno središče golobarjev. Kranjski golobarji so se povezali v svoj klub že pred desetimi leti. Pred vojno reja golobov-pismonoš ni bila dovoljena. Gojila jih je samo vojska, kjer so jih šolali za vojaške naloge. V desetih letih so kranjski golobarji zabeležili lepe uspehe. Njihovi golobi so napravili dolge in naporene polete. Letos je najhitrejši kranjski golob-pismonoša preletel prugo iz Beograda, dolgo 570 km v 7 urah in 52 minutah. Golob je letel s povprečno hi-

stični razgled, mar me sploh briga?, čudno, občutek imam, da me briga, to je znameniti turistični razgled, vendar ne vsakdanji, ledeni januarski razgled, ptičja perspektiva, polna zmskega vetra, kozmorama, polna ultramarinske globine.

Zdaj mi, na primer, kaže, da moram onkraj gora, če želim odpotovati v Nemčijo, nocoj ali jutri zjutraj. Gledana z beneškega Campanilla, se je ta misel Franziski zdela nesmiselna. Očitno je bilo, z beneškega Campanilla namreč, da onkraj modrega zvona, ki je prekrival alpski greben, ni bilo ničesar več, morda le redka sivina, lam za gorami, v deveti deželi, pri Joachimu in Herbertu, to, kajpada, je, nesmisel, tam zadaj je prostrani sivi sever, lesketajoči se sever, saj ga vendar ljubim, toda s ptičje perspektive, pod modrim nebom se zdi, ko da na drugi strani ni ničesar. Onstran neba ni vendar ničesar.

Potem se je posvetila mestu, z vodo prepredenim otokom iz streb, znanim in neznanim stolpom, toda pogled na mesto je ni pritegnil tako kot morje, nebo in gore, veselilo jo je, ker ni Herberta, ki bi ji pojasnjeval podrobnosti, spomnila se je nekaterih imen, četudi skoraj z jezo, raje ne bi vedela, da je kupola nad izlivom Canala Grande pri Santa Maria della Salute, imena so odveč. Zato mislimo; Canal Grande, pa dalje: kupola della Salute in ne vidimo drugega, imena prekrilejo vid, v resnici je vse le polkrog patine in črtna nad skrivnostnimi štrli kotniki zraven modro srebrne vode, toda Herbert bi dejal: »Poglej, kako je Longhena obokal kupolo, edinstveno!«, vzdrhtela je, prav, da sem sama, skoraj jezna je zrasla, da ni več sama: Na vrh je prišel možki; stal je na severni strani

A. A. BEG

ploščadi, se naslanjal na ograjo in strmel na Piazzetto. Bil je brez klobuka, s kratko pristriženimi črnimi lasmi in veter ga očitno ni motil. Franziska ni videla obraza. Colni, gondole in ladje tam spodaj so jo

spomnili na Patricka O'Malleya, ki je morda plul ali spet kjerkoli privezal ladjo, pozabila sem ga povprašati, kaj bo počel danes, kje bo, toda kakorkoli bo že počel, vselej bo zasledoval Kramerja, fantič na bojnem pohodu, vselej mislijo na sovražnika, albina, belega kita, zlobnega. Nehote se je zamislila Kramerjeva kot veliko bečo ribo z majhnimi, hudobnimi, rdečkastimi očmi, ki naglo in previdno plove po beneških kanalih ali nemo počiva pod stebrovjem, zasleduje pa Jo Patrick, mali, suhi in temni Patrick s harpuno. Literarne asociacije imam, mnogo sem brala, toda literarne asociacije so prav tako resnične ali neresnične kot vse druge, dejstva, da sem brala ne morem spremeniti, literarne resničnosti ne morem preklicati, če ima književnost kakršenkoli smisel, je ta v njeni resničnosti. Moby Dick, o katerem se le brala, je prav tako resničen kot Joachimove besede »tako bo slo dalje, to ti je bilo vselej všeč«, kakor Kramerjeva trditve, da je nesmiselno ležati v okrvavljenih zaporih, namesto sprejeti žalosten kos življenja, kakršnega je on nudil Patricku, Joachim pa meni. Nenadoma je odkrila, da se je zapredla v mesto. Mesto, kjer je Patrick neumljeno iskal Kramerja in kamor sem odločno zbežala pred Herbertom in Joachimom. Lepota otoka opečnato rjavih streb in prepletenih kanalov je se nenadoma razgrnila pred Franzisko s silovitostjo usodne podobe, za tistole spodaj jez, zdelo se ji je, da sonce jamarskega jutra skoraj temno sije na Benetke, Benetke, kjer je hodila bela riba, albino, zlobnež. Patricku bi morala pomagati: človeka, ki ima opravka z zlobnežem, ne velja pustiti samega.

Jakob Zumer, graditelj galerij v soteski Vintgar. Zaradi njegovega poguma smo dobili prelepe izletniške točke, ki je znana tudi daleč preko meja naše domovine.

Izlet na Begunjščico

MLADINSKI ODSEK pri Planinskem društvu Kranj letos pridno dela. Organiziral je že več izletov. Med zadnjimi je bil vzpon na Begunjščico.

V nedeljo zjutraj smo se mladi planinci zbrali na železniški postaji. Bilo nas je okoli štirideset. Razdelili smo se v dve skupini. Prvo skupino je odpeljal kombi GRS Kranj; druga skupina pa se je peljala z vlakom. Ustavili smo se v Lescah. Tam nas je že čakal kombi. Naložil nas je in odpeljali smo se v Drago. Nato smo se napotili proti Roblekovega domu. Pri pastirskih kočah nas je čakala prva skupina. Okrepčali smo se in počasi odšli dalje. Začelo je pripekati. Prišli smo do Roblekovega doma. Toda koča je bila zaprta. Pogrešali smo toplega

Mladi planinci na Begunjščici

Narisala Mirna Pavlovec, ki danes praznuje 10. rojstni dan

čaja. Po krajšem počitku smo krenili proti vrhu. Pot brez nahrbtnikov in poponih torb je bila lažja. Hodili smo kot »za stavos«, zakaj vsak hrib nam je bil glavni vrh. Ko je naš vodja tov. Roman videl, da bo za najmlajše planince zadnji vzpon pretežak, smo pustili nekaj prostovoljcev pod prvimi vrhom. Zaradi varnosti smo odvrli vrv in se postavili v vrsto. Pogumno smo premagali zadnje težave. Na vrhu so bili napori pozabljeni.

Največja gneča je bila pri planinski škatlici, v kateri je bil žig in podpisna knjiga. Vsakdo je hotel čimprej imeti dokaz, da je bil na vrhu. Nekaj časa smo si ogledovali okolico, se slikali, nato pa

smo se napotili navzdol. Tovariš Roman Herlec je imel filmsko kamero in nas je večkrat »posnel«. Pot navzdol smo ubirali hitreje.

Ob Roblekovi koči smo se ponovno okrepčali in nadaljevali pot v Drago. V gostoljubnem turističnem domu nas je čakalo zelje z ajdovi mi žganci, zabeljenimi z debetimi maslnimi ocvirki. Zejo smo pogasili s kokto in čajem.

Boris Bavdek, os. šola Lucijana Seljaka

**mlada
rast**

Med divjino in naravo

TO JE ZGODBA o nekem nevsakdanjem prijateljstvu med dečkom in velikanskim orlom, ki ima razpon kril prek dva metra.

Bilo je nekega toplega popoldne na farmi Konababranu v južni Avstraliji. Sedemletni John Rayder se je nemoteno igral na dvorišču pred hišo, v kateri je stanoval s svojimi starši. In ko se je tako igral, se je naenkrat z velike višine spustil orel na skupino kokoši, ki so brskale v njegovi bližini.

John se ni ustrašil. Ko je orel zagrabil plen, se je opogumil in se vrgel nanj, ga ujel za noge in rep. Nastala je borba, iz katere je John izšel kot zmagovavec.

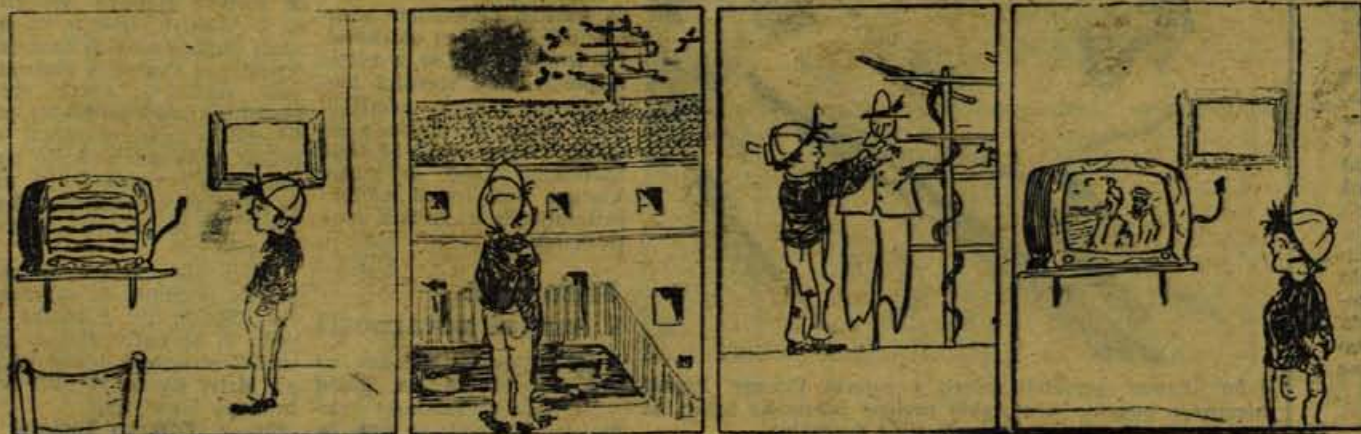
Bil je mlad orel, ki mu je bil to gotovo prvi lov. Nemočen in neizkušen je podlegel v borbi z dečkom. Toda konec za mladega ugrabitelja je bil žalosten.

Med Johnom in orlom se je začelo postopoma čudno prijateljstvo, morda edinstveno na svetu.

Prve mesece sta bila vedno skupaj. John je svojemu ljubljencu prinašal hrano, ki je za orla predstavljala pravo poslastico. Deček je začel ptico dresirati. To pa ne po-

meni, da je orel vse življenje preživel na farmi. Mladi gospodar ga je puščal, da je odletel do bližnjega gozda. Toda ujeda se tam ni dolgo zadrževala. Po dveh, treh urah je zopet priletel na Johnove rame.

Tako sta pretekli dve leti. Danes je prijateljstvo med dečkom in orlom tako veliko, kot je bilo prej. V orlu pa se je oglasil ključ divjine. Po dnevi je v glavnem v družbi svojega malega gospodarja. Ob sončnem zahodu pa se navadno pridruži ostalin roparjem, s katerimi se odpravi na lov.

**Mihec
se je
znašel**

Francija

Režiser Jacques Demy je v Normandiji posnel svoj novi film »Dežniki iz Cherbourga«, s katerim se je v sodelovanju s kompozitom Michelom Legrandom skušal približati ameriškemu musicalu. Demy ima film za nekakšno nadaljevanje svoje »Lole«. Zlatar, ki se poroči s Catherine Deneuve, je Marc Michel (iz »Lole«), njena mati s prodajalno dežnikov je Anne Vernon in njen prvi ljubimec Nino Castelnuovo. Novi film Anne Karine je lahkotna komedija »Mož po stalni cen« Claudea de Givraya, kjer je njen soigralec Roger Hanin.

ga »Carousela« igrajo v Luigi Zampu filmu »Poletna norost« o živahnih počitnicah družine na italijanski rivieri.

Združene države

Yoshua Logan (»Piknik«) snema nadaljevanje uspelega »Mistra Robertsa« z naslovom »Podčastnik Pulver«. Igrajo Robert Walker ml., Tommy Sands, Millie Perkins in Burl Ives. Z igravsko ekipo, polno zvenečih imen — John Wayne, Claudia Cardinale, Rod Taylor, Rita Hayworth! — snema režiser Henry Hathaway v Španiji film »Cirkuški sveti«.

Doris Day igra glavno vlogo v filmu »Pridi bliže, draga«, ki ga snema po nekotliko prenejenem scenariju za nedokončano zadnje delo Marilyn Monroe »NEKAJ JE TREBA DATI«, režiser Michael Gordon

Filmski vrtiljak

Mylene Demongeot, Sylvia Koscina, Renate Ewert in Saml Frey igrajo v filmu Michela Devillea »Dekliško stanovanje«.

Italija

Michelangelo Antonioni je pričel s snemanjem svojega novega filma »Rdeča puščava«. Snema v barvah, igrata pa Monica Vitti in Richard Harris, najrajenc iz letošnjega Cannes (»Sportno življenje«).

Vittorio de Sica snema po zgodbi Alberta Moravie film »Včeraj, danes in jutri«, s Sophio Loren in Marcello Mastroiannijem.

Slišati je, da bo Luchino Visconti posnel novo verzijo filma »Chéri« po romanu pisateljice Collette in da bosta igrala Marlène Dietrich in Alain Delon.

Vittorio Gassman, Michel Morgan, Nino Manfredi, Sandra Milo in plesavke pariške

Avtor z Oscarjem nagrajenega dokumentarca o Hitlerju »Črni lisjak« — Clyde Louis Stoumen pripravlja turo in pol dolg dokumentarni film »Podoba ljubezni«. V njem bo prikazal zgodovino ljubezni s pomočjo umetnosti od kamene dobe do Picasso.

Velika Britanija

Anne Bancroft, nepozabna »Čudodelka«, ima v novem filmu Jacka Claytona »Jedec buč« dva ugledna soigralca: Petra Fincha in Jamesa Masona. Mason bo po tem filmu odpotoval v Hong Kong in Kambodžo, kjer bo ob Petro O'Tooleu in Jacku Hawkinsu igral v novem filmu Richarda Brooksa »Lord Jim« po romanu Josepha Conrada.

Iz serije »Doktor...« znana komika Leslie Phillips in bradati James Robertson Ju-

»Biti ali ne biti« — Inokentij Smoktunovski kot Hamlet v novem sovjetskem filmu po Shakespearovem delu, režiserja Grigorija Kozinceva

stice ter Stanley Baxter in Sally Smith igrajo glavne vloge v komediji »Ziveti hočeva na svoje«. Skozi prigođe mladoporočencev jih vodi režiser Peter Graham Scott.

Dirk Bogard igra po uspelem »Služabniku« Josepha Loseya v komediji »Dosti vroče za junij« Rapha Thomasa.

Zahodna Nemčija

V produkciji Walta Disneya snemajo novo verzijo popularne mladinske povesti Ericha Kästnerja »Emil in detektiv«. Režira Peter Tewksbury, igrajo pa Walter Slezak, Bryan Russell, Roger Mobley in Cindy Casell.

Svedska

Novi film Ingmarja Bergmana »Tišina« pripoveduje o dveh sestrah (Ingrid Thulin in Gunnel

Lindblom) na počitnicah v Jugoslaviji, kjer se razbije njuno lezbično razmerje, ker se mlajša zaplete v avanturo z natakajem (Birger Malmsten). Novi Bergmanov film, ki je skoraj »nem«, je navdušil kritiko, obenem pa je s svojo (celo za Švede) drzno erotiko zbudil tudi pomisleke dela publike.

Sovjetska zveza

Ob 35. umetniški obletnici slavne balerine Galine Ulanove so v centralnem dokumentarnem studiju sestavili iz dokumentarnih posnetkov film »Galina Ulanova«, v katerem so tudi odlomki iz baletov »Labodje jezero«, »Trnuljčica«, »Romeo in Julija«, »Bahčisarska fontana«, »Pepeka«, »Rdeči cvet«, »Giselle« in »Les Sylphides«.

Kitajska

Pisali smo že o novi sovjetski komediji »Kajm XVIII.« in o njenih namigovanjih na Kitajsko. Kaže pa, da so tudi na Kitajskem segli po filmsko snov v svoj spor z »velikim sosedom«. Posnel so film »Proletarec«, v katerem npr. kitajski kmet po borbi na življenje in smrt ubije medveda (njegova narodnost sicer ni navedena) in pravi: »Kitajec je pravi mož. Hoteli ste me nagnati v beg, toda to se dogaja le v vaših sanjah. Prišel bo čas, ko boste spoznali moč Kitajcev.«

Doma

Da je morala naših ko-producentov res na psu, kaže zdaj primer »Otoka vdove«, ki ga »Viba« in France Stiglic kljub že opravljenim pripravam ne bosta mogla posneti. Film s povsem enako — milo rečeno — »izposojeno« temo snema namreč »Avala« v koprodukciji z Nemci (»Moški izlet«). Tudi zveneče režisersko ime Wolfgang Staudte'a in Anna Magnani razen Götza Georgea tožega ravnarja ne opravičita.

»PSYCHO« je predzadnja in ena najboljših detektivk mojstra te zvrsti Alfreda Hitchcocka. Ker vsebine nikakor ne gre izdajati, naj izdamo samo glavne igravce: Anthony Perkins, Vera Miles in John Gavin. Poslastica za ljubitelje detektivk z močnimi žvci!

»ROBERTO LA ROCCA« je prvi film francoskega režiserja Jeana Beckerja. V zgodbi o malih lopovih, prijateljstvu in ljubezni igrajo Jean Paul-Belmondo, Pierre Vanee in Christine Kaufmann.

»IVANOVO OTROSTVO« Andreja Tarkovskega je eden najboljših sovjetskih filmov zadnjih let. To čudovito lirično delo o otroku v vojni vihri je bilo nagrajeno lani v Benetkah in v San Franciscu. Igrajo Kolja Burljajev, V. Zubkov, E. Žarikov in S. Krilov. Vredno ogledal!

RADIJSKI

SPORED

VELJA OD 7. DO 13. DECEMBRA

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05., 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

SOBOTA

- 8.05 Vedre melodije za konec tedna
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Z mladimi pevci po svetu
- 9.45 Solistična zabavna glasba
- 10.15 Mali narodnozabavni ansambli
- 10.35 Na odru z zborom Roberta Shawa
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Logarski fantje in kvintet Vitek
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Naši amaterji pojo
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino
- 17.35 Pesmi in plesi po Jugoslaviji
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Recitali slavnih pevcev
- 18.45 Novo v znanosti
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Naši pevci in ansambli v veselem ritmu
- 20.20 Veliki Bobby
- 21.00 Sobotni ples
- 22.10 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Za prijeten konec tedna

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Iz opernega sveta
- 20.15 Plošča za ploščo
- 20.45 V ritmu madisona in cha-cha
- 21.00 Odmevi s Salzburškega festivala 1963
- 22.10 Zaplešimo v sobotno noč

NEDELJA

- 6.00 Dobro jutro
- 6.30 Napotki za turiste
- 7.40 Pogovor s poslušavci
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.34 Iz albuma skladb za otroke

- 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 10.00 Se pomnite tovariši...
- 10.30 Matineja sindikalnega simfoničnega orkestra
- 11.30 Nedeljska reportaža
- 11.50 Solistični instrumenti zabavne glasbe
- 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 13.30 Za našo vas
- 13.50 Koncert pri vas doma
- 14.10 Nekaj melodij — nekaj ritmov
- 15.05 Nedeljsko glasbeno popotovanje
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Naš glasbeni avtomat
- 17.05 Hammond orgle
- 17.15 Radijska igra
- 18.15 Glasba iz znamenitih oper
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Izberite svojo popevko
- 21.00 Znamenite operne predstave
- 22.10 Zaplešite z nami
- 23.05 Večer komorne glasbe Igorja Stravinskega

DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
- 13.10 Slavni pevci v priljubljenih operah
- 14.00 Od melodije do melodije
- 14.30 Virtuozne skladbe Paganinija
- 15.05 Popevke in napevi
- 19.05 Simfonija št. 4
- 19.47 Plesni orkester Aime Begrolli
- 20.10 Tretji godalni kvartet
- 20.45 Koncert št. 9
- 20.55 Air za harfo
- 21.00 V nedeljo zvečer
- 22.10 Na križpotjih sodobne glasbe

PONEDELJEK

- 8.05 Francoske popularne skladbe
- 8.35 Pesmi iz palače
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Sestanek z orkestrom Horst Wende
- 10.15 Prizori iz Glumačev
- 10.35 Naš podlistek
- 10.55 Glasbeni intermezzo
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti

- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Narodne po zapisih Tončke Maroltove
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.45 S knjižnega trga
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Glasbena križanka št. 5
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zveneče kaskade
- 18.45 Družba in čas
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 22.10 Melodije v noči
- 23.05 Literarni nokturno
- 23.15 Plesna glasba

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Začetni tečaj angleščine
- 19.20 Operni ansambli starega in novega sveta
- 20.10 Zvočni portret ansambla »The Shadows«
- 20.45 Sonata za flavto in harfo
- 21.00 Za oddih in zabavo

TOROK

- 8.05 Nekaj domačih za prijetno dopoldne
- 8.35 Popevke in vesele melodije
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Iz nemških romantičnih oper
- 10.15 Od Budimpešte do Varšave
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 V ritmu s kvintetom Avsenik
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Popularne koncertantne skladbe
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Z zborovsko pesmijo po Sloveniji
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 V torek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušavcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Instrumentalni solisti zabavne glasbe
- 18.35 Plesni orkester RTV Ljubljana in njegovi solisti
- 18.45 Na mednarodnih križpotjih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 20.20 Radijska igra
- 21.35 Med skladbami Pavla Sivica
- 22.10 Glasbena medigra
- 22.15 Skupni program JRT
- 23.05 Godala v ritmu
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj makedonskega jezika
- 19.20 Sto pisanih taktov za razvedrilo
- 20.00 Po svetu jazz

- 20.45 Aleksander Nevski — kantata
- 21.30 Majhni ansambli v plesnem ritmu

SREDA

- 8.05 Jutranji divertimento
- 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
- 9.25 Glasba ob delu
- 10.15 Zbori angleških skladateljev od renesanse do danes
- 10.45 Človek in zdravje
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Slovenske narodne
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Koncertni drobiž
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Priljubljeno in znano
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Dvajset minut s Komornim zborom RTV Ljubljana
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Tako igra pianist Josef Paleniček
- 17.35 Iz fonoteke Radia Koper
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Orkestrske igre
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.00 Glasbene razglednice
- 20.00 Skladbe Janeza Matičiča
- 20.35 Večerni akordi
- 21.05 Skupni program JRT
- 23.05 Literarni nokturno
- 23.15 Plesna glasba

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj ruskega jezika
- 19.20 Glasbena pravljica za velike in male
- 19.36 Mojstri španske renesanse
- 20.00 Štiri dežele — štirje orkestri
- 20.45 Koncertna uvertura
- 20.55 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.10 Moderni plesni ritmi

ČETATEK

- 8.05 Opera in balet
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Slovenski pevci
- 10.15 Pihalni orkester JLA
- 10.30 Pet minut za novo pesmico
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 Dalmatinske narodne
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Literarni sprehod
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Zabavni orkester Günter Friess
- 17.15 Turistična oddaja

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Divertimento in suite
- 19.05 Tečaj hrvaško-srbskega jezika
- 19.20 Profili mladih slovenskih skladateljev
- 19.33 Sonata v Es-duru
- 19.47 Zabavni vrtiljak
- 20.08 iz opere »Elektra«
- 20.45 Suita št. 2
- 21.00 Melodije po pošti

PETOK

- 8.05 Z narodno pesmijo križem po Franciji
- 8.30 Majhni zabavni ansambli
- 8.55 Pionirski tednik
- 9.25 Vtisi iz Italije
- 10.15 Odlomki iz opere Adriana Lecocqre
- 10.35 Novost na knjižni polici
- 10.55 Groteskna koračnica Janka Ravnika
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Ansambel Borisa Franka s pevci
- 12.45 Lepe melodije
- 13.30 Ljudske pesmi in plesi
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Domače z vokalnimi in instrumentalnimi ansambli
- 15.15 Napotki za turiste
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Popoldne pri skladatelju Bachu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zborovske mojstrovline Antona Lajovica
- 18.30 Pripoveduje Borut Lesjak
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Revijska glasba
- 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
- 20.30 Iz slovenske violinske glasbe
- 20.43 Recitativ, romanca in valček
- 21.00 Hammond orgle
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.10 Veliki plesni orkestri
- 23.05 Simfonija št. 4

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Nadaljevalni tečaj angleščine
- 19.20 Pesmi in plesi smrti
- 19.43 Križem kražem med melodijami
- 20.10 Tretji kraljevi koncert
- 20.45 Srečanje s pevko Dalido
- 20.55 Panorama sodobne jugoslovanske lirike
- 21.10 Glasbena medigra
- 21.15 Listi iz glasbenega koledarja XX. stoletja

Cerklje »KRVAVEC«

7. decembra franc. barv. CS film MEC MASCEVANJA ob 19. uri
 8. decembra franc. barv. CS film MEC MASCEVANJA ob 15. in 17. uri, domači CS film NEVESINJSKA PUSKA ob 19. uri

Naklo

8. decembra amer. barv. VV film MOBY DICK ob 16. in 18. uri

Jesenice »RADIO«

7. do 9. decembra slovenski barv. film SRECNO, KEKEC
 10. do 11. decembra slovenski film TISTEGA LEPEGA DNE
 12. do 13. decembra franc. film LEPA AMERIKANKA

Jesenice »PLAVZ«

7. do 8. decembra slovenski film TISTEGA LEPEGA DNE
 9. do 10. decembra slovenski barv. film SRECNO, KEKEC
 12. do 13. decembra ruski film POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI

Zirovnica

7. decembra jugoslovanski film DVOJNI OBROC
 8. decembra amer. barv. CS film BERNARDINE
 11. decembra slovenski barv. film SRECNO, KEKEC

Mojstrana-Dovje

7. decembra jugoslovanski film NEVESINJSKA PUSKA
 8. decembra jugoslovanski film DVOJNI OBROC
 12. decembra jugoslovanski barv. film SRECNO, KEKEC

Koroška Bela

7. decembra ruski barv. film POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI
 8. decembra amer. barv. film PREPOVEDANE STRASTI
 9. decembra slovenski film TISTEGA LEPEGA DNE

Kranjska gora

6. do 7. decembra amer. barv. CS film PREPOVEDANE STRASTI
 8. decembra ruski barv. film POVEST O SIBIRSKI ZEMLJI
 12. decembra slovenski film TISTEGA LEPEGA DNE

Kropa

7. decembra jugoslovanski film NEBESKI ODRED ob 20. uri
 8. decembra amer. barv. film TONKA ob 15. in 19.30
 12. decembra angleški film SINOVI IN LJUBIMCI ob 19.30

Ljubno

7. decembra nemški barvni film INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK ob 19.30

8. decembra nemški barvni film INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK ob 16. uri

Podnart

7. decembra ital. barv. CS film BEATRICE CENCI ob 19. uri
 8. decembra ital. barv. CS film BEATRICE CENCI ob 17. in 19. uri

Duplica

7. decembra angleški film VSO DOLGO NOC ob 19. uri
 8. decembra angleški film VSO DOLGO NOC ob 15., 17. in 19. uri
 8. decembra sovjet. CS film ALI JE TO LJUBEZEN — mladinska predstava ob 10. uri

11. decembra ital. franc. film BILA JE NOC V RIMU ob 17. uri

12. decembra ital. franc. film BILA JE NOC V RIMU ob 19. uri

Radovljica

7. decembra amer. barv. film RAZKOSJE V TRAVI ob 18. uri
 7. decembra franc. film POGLED Z MOSTU ob 20. uri
 8. decembra amer. barv. film RAZKOSJE V TRAVI ob 18. in 20. uri
 8. decembra francoski film POGLED Z MOSTU ob 16. uri
 8. decembra češki film ALI BI NI ZADOSTEN ob 10. uri matineja

10. decembra češki film ALI BI NI ZADOSTEN ob 20. uri

11. decembra franc. ital. film VSI ZALJUBLJENI ob 18. in 20. uri

12. decembra angleški film 39. STOPNICA ob 20. uri

13. decembra slovenski barv. film SRECNO, KEKEC ob 20. uri

gledališče**PRESERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU**

SOBOTA — 7. decembra ob 19.30 za IZVEN Vilhar: DRUGA VELIKA BESEDA

NEDELJA — 8. decembra ob 10. uri URA PRAVLJIC — 8. program, ob 16. uri za IZVEN Vilhar: DRUGA VELIKA BESEDA

SREDA — 11. decembra ob 16. uri za ISKRO in 19.30 za TEKSTILINDUS-SAVA B literarno satirični kabaret SMEH NI GREH uprizori Mestno gledališče ljubljansko

CETRTEK — 12. decembra ob 16. uri za red DIJASKI »SPALNI KUPE 9-10 in MO-TELSKA SOBA 308« — uprizori Oder mladih

Sportne prireditve**HOKEJ**

V torek, 10. decembra, ob 19. uri bo na drsališču pod Mežakljo derbi gorenjskih zveznih hokejskih ligašev Kranjska gora : Jesenice

ODBOJKA

V Kranju bo v nedeljo odbojarski kvalifikacijski turnir za vstop v prvo republiško ligo (od osme ure v telovadnici gimnazije). Pomerila se bodo moštva Mežice, Črnuč in Triglava.

NAMIZNI TENIS

V nedeljo bo v šoli »Simona Jenka« občinsko prvenstvo v namiznem tenisu.

KEGLJANJE

V nedeljo bo v Novem mestu ob 25-letnici Pionirja prijateljsko srečanje kegljačev.

TELOVADBA

V soboto ob 16. bo v domu Partizana v Stražišču telovadni turnir finala trojk.

SOBOTA — 7. decembra

RTV BEOGRAD
18.00 Poročila
RTV ZAGREB
18.05 V. Novak: »V tej igri ni sreče« — mladinska igra
RTV LJUBLJANA
19.00 TV Obzornik
RTV LJUBLJANA
19.20 S kamero po svetu
RTV LJUBLJANA
19.45 Kaj bo prihodnji teden na sporedu?
JTV
20.00 TV Dnevnik
RTV BEOGRAD
20.30 Propagandna oddaja
RTV BEOGRAD
20.45 Mikrofona je vaš — javna oddaja z nastopov gostov RTV Sofija
RTV Italija
22.10 »Canzioniere minimos« — zabavno glasbena oddaja
RTV LJUBLJANA
22.55 Poročila

NEDELJA — 8. decembra

RTV LJUBLJANA
11.00 Kmetijska oddaja

11.30 Zgodba za otroke o Denisu
RTV BEOGRAD
17.30 Prenos športnega dogodka
19.50 Športna poročila
RTV BEOGRAD
20.00 TV dnevnik
RTV BEOGRAD
20.45 Rezerviran čas
RTV BEOGRAD
21.10 Sergej Einstein — celovečerni sovjetski film
RTV BEOGRAD
22.35 Poročila
22.40 Magnetoskopski posnetek športnega dogodka

PONEDELJEK — 9. dec.

RTV LJUBLJANA
10.40 Pesnik Simon Jenko
15.20 Ponovitev
17.30 Angleščina — 51. lekcija
RTV ZAGREB
18.00 TV v šoli
RTV LJUBLJANA
18.30 Poročila
RTV LJUBLJANA
18.35 Peter Kavboj — lutkovna oddaja
19.00 TV Obzornik
RTV BEOGRAD
19.30 Tedenski športni pregled
RTV BEOGRAD
20.00 TV Poročila

RTV BEOGRAD
20.30 Rezerviran čas
RTV BEOGRAD
20.45 M. Krleža: Adam in Eva
RTV BEOGRAD
21.45 Po Jugoslaviji — Obisk v Humuljskih planinah
22.15 Poročila

TOREK — 10. decembra

RTV BEOGRAD-RAI
16.00 Oslo: Podelitev Nobelovih nagrad za mir
16.30 Podelitev nagrad za znanstvena in literarna dela
RTV LJUBLJANA
20.00 Poročila
RTV LJUBLJANA
20.05 Propagandna oddaja
20.30 Prenos koncerta armijskih Jazz orkestror
RTV ZAGREB
22.00 Poročila

OBVESTILO

Gledavce TV obveščamo, da sporeda od srede dalje nismo mogli objaviti, ker se bo zaradi del ob selitvi oddajnika na Siemensu precej spremenil. Natančen spored bo objavljen v dnevnem časopisu, po radu in pri začetkih in na koncu TV sporeda.

Kranj »CENTER«

7. decembra meliški barv. film CRNI OREL ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. filma PSYCHO ob 22. uri

8. decembra meliški barv. film CRNI OREL ob 14., 16., 18. in 20. uri; amer. barv. risanke TOM ROBINZON matineja ob 10. uri

9. decembra francoski film ROBERTO LA ROCCA ob 16., 18. in 20. uri

10. decembra francoski film ROBERTO LA ROCCA ob 16., 18. in 20. uri

11. decembra francoski film ROBERTO LA ROCCA ob 16., 18. in 20. uri

12. decembra ameriški film PSYCHO ob 16., 18. in 20. uri

13. decembra ameriški film PSYCHO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

7. decembra amer. barv. CS AVANTURE MLADEGA CLOVEKA ob 17. in 19.30, premiera franc. filma ROBERTO LA ROCCA ob 22. uri

8. decembra amer. barv. film MOBY DICK ob 10. uri, amer. film PSYCHO ob 13. uri, amer. barv. CS film AVANTURE MLADEGA CLOVEKA ob 15., 17.30 in 20. uri

9. decembra amer. barv. CS film NAJBOLJSE OD VSEGA ob 16. in 20. uri, sovjetski film IVANOVO OTROSTVO ob 18. uri

10. decembra nemški barv. VV film FREDDIE POD TUDJIMI ZVEZDAMI ob 16. in 18. uri, sovjetski film IVANOVO OTROSTVO ob 20. uri

11. decembra amer. barvni VV film »ZIVIM ZA TEBE« ob 16., 18. in 20. uri

12. decembra nemški film RDECI KROG ob 16. in 20. uri, sovjetski film IVANOVO OTROSTVO ob 18. uri

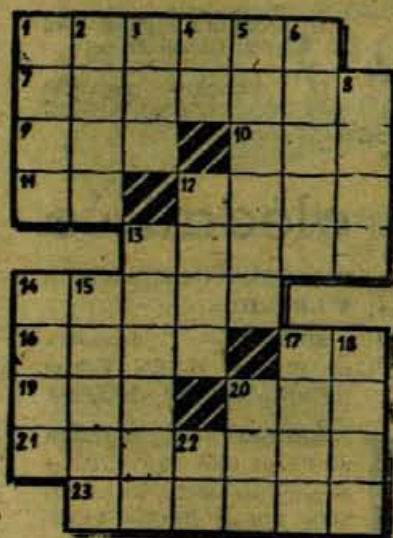
13. decembra amer. barv. VV film POSLEDNJA OBALA ob 16. in 20. uri, franc. film ROBERTO LA ROCCA ob 18. uri

Stražišče »SVOBODA«

8. decembra jugoslovanski CS film NEVESINJSKA PUSKA ob 14. uri, amer. film PSYCHO ob 16., 18. in 20. uri

11. decembra sovjetski film IVANOVO OTROSTVO ob 19. uri

Križanka št. 45

Vodoravno: 1. vrsta peciva, 7. ponovitev, 9. očka, 10. šopek, 11. kemijski simbol za galij, 12. kašasta krompirjeva jed, 13. zdravilo proti nahodu, 14. veliko jezero v Afriki, 16. del skeleta, 17. kratica humanitarne organizacije, 19. osebni zaimek, 20. dvojica, 21. zapornica, talka, 23. vrsta tkanine.

Navpično: 1. del vrat, 2. veliko rešeto, 3. pripovedne pesnitve, 4. kemijski simbol za stroncij, 5. mir, 6. otočje v Atlantiku, 8. klic, 12. zaprta dlan, 13. polniti, 14. pomemben vrhovni organ med NOB, 15. pripadnik starega grškega rodu, 17. domača žival, 18. značilna pokrajina v našem Primorju, 20. barva igralnih kart, 22. različna soglasnika.

Rešitev križanke št. 44

Vodoravno: 1. Krpan, 6. rudnik, 8. PD, 9. Anam, 11. anabaza, 13. Ni-na, 14. ij, 15. kazino, 17. major.

V podjetju »Kukalja« eksport-import so že nekaj dni vsi vznemirjeni. Nekdo naj bi prevzel novo predstavništvo v tujini. Samo — kdo? O kandidatih razpravljajo povsod, v menzi podjetja, na hodniku — na vsakem oglu nekaj šepetajo. Kandidatov z zvezami na isti ravni je več.

Pomota

— Zelo mi je žal! Mislila sem, da ste moj mož!

Brez besed

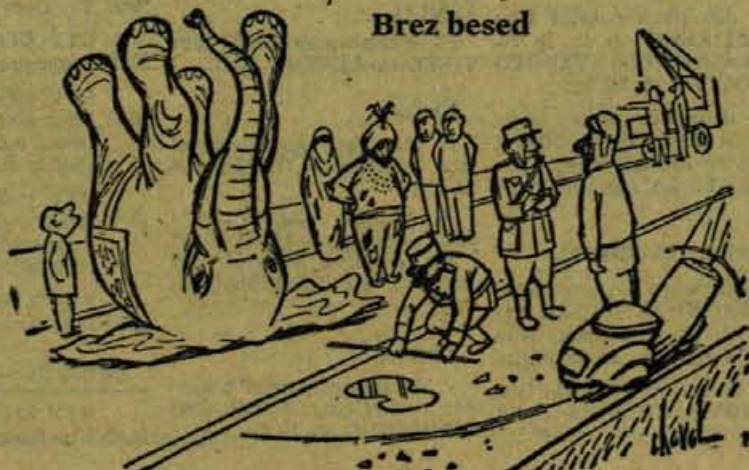

HOROSKOP

VELJA OD 7. DO 14. DECEMBRA

- OVEN (21. 3. — 20. 4.)**
NE SPREJEMAJ nobenih naglih sklepov, ki so v zvezi s kakršnimi koli izdatki. Misli na silvestrovanje in ne izneveri se dragi osebi. Pismo od daleč te silno razveseli.
- BIK (21. 4. — 20. 5.)**
V NEKI težavni situaciji bodo prišle do izraza tvoje sposobnosti. Skupaj z nekim kolegom opravljeno delo bo rodilo dober uspeh. Malenkosten spor zaradi denarja. Ljubosumnost ogroža neko prijateljstvo.
- DVOJČKA (21. 5. — 20. 6.)**
PRI SVOJEM delu naletiš na nasprotovanja, ki pa jih bo treba prebroditi s taktom. Previdnost pri sklepanju novih poznanstev. Črnogledost v četrtek popoldne ne bo na mestu.
- RAK (21. 6. — 22. 7.)**
USPELA POGAJANJA dvignejo tvoj ugled, seveda če ne zanemariš obveznosti. Obravnavati bo treba vprašanja, ki zavirajo tvojo dejavnost na vseh področjih. Prisluhni željam najmlajših.
- LEV (23. 7. — 22. 8.)**
OKOLISČINE BODO v prid tvojim čustvenim težnjam. V nedeljo občutiš bridke posledice lastne trmoglavosti. V diskusijah ohrani mirno kri, zakaj nekdo te bo skušal namenoma razjeziti. Nepredviden zapitek se bo dvojno maščeval.
- DEVICA (23. 8. — 22. 9.)**
S SVOJO diskretnostjo si pridobiš splošno priznanje. Planirano silvestrovanje prekliči, zakaj srečaš se z osebo, ki ti je že nekajkrat skalila srčni mir.
- TEHTNICA (23. 9. — 22. 10.)**
ZANIMIVA PONUDBA bo omogočila ponovno pridobitev izgubljenega zaupanja. Obetajo se nova poznanstva in s tem tudi nove možnosti dela. Koketiranje v sredo zvečer zna biti usodno.
- ŠKORPIJON (23. 10. — 22. 11.)**
SVOJE ODNOSE z ljubljeno osebo čimprej izboljšaj. Omahovanje zastran neke odločitve bo samo škodljivo, zatoj temeljito premisli in brž se odloči. Pomni: bolje vrabec v roki kakor golob na strehi.
- STRELEC (23. 11. — 22. 12.)**
NEDOLZEN ZMENEK se nepričakovano spremeni v krokarijo. Zaradi prečute noči bo trpela tudi vsa tvoja okolica. Ne sposojaj si denarja, zdaj ga vsak potrebuje, ko se pripravlja na silvestrovanje. Tudi ti misli na to; hranilna knjižica je že prazna.
- KOZOROG (23. 12. — 20. 1.)**
ZANESI SE na sodelavca, ki delo pozna in bo delikatno zadevo bolje rešil kot ti. Pri tem pa pazi, da ga ne izigraš, ko te prosi za posojilo. Brž kupi srečko: srečne številke 36, 9, 524.
- VODNAR (21. 1. — 19. 2.)**
NEPRIČAKOVANE VABLJIVE ponudbe nikakor ne zavrni, čeprav bo treba malce več prizadevanja kot sicer. Ves trud se bo bogato obrestoval. Rahla, prehodna bolezen v družini.
- RIBI (20. 2. — 20. 3.)**
NE REAGIRAJ preostro na malenkostne nesporazume in ne sprejemaj naglih sklepov. Na nepričakovani zabavici spoznaš ljubko bitje, vendar ne obljubljaljaj preveč.

Brez besed

Kandidat z zvezami

V sobi sedi samostojni referent Mutimir, ki bi prav tako rad prišel na novo mesto. Zvez nima, ima pa v glavi.

Kurir Tičislav dela nekaj v sobi in ga vpraša: »Kdo bo odšel?« Mutimir mu z osmehom in samozadovoljstvom odgovori: »Kdo drugi bo šel kot jaz!«

Čez pol ure ve že ves kolektiv za novega kandidata. Le kdo mu pomaga?

Lepa daktilografka Nuška bo gotovo vedela.

»Imaš cigareto?« ga vpraša, ko sstopi.

celo kuharica. Mutimir je postal prvi na izbirni lestvici. Ostali kandidati so se nekaj časa pripravili, bili so presenečeni nad »visoko« zvezo. Eden izmed njih se je opogumil in stopil k Mutimirju. Hotel je kaj več zvedeti o njegovem »dobrotniku«.

Stopi v pisarno in vidi, kako se Mutimir po telefonu resno in domače pogovarja z »visokim« stricem. Kandidat hitro spremeni taktiko, ko vidi, da je postal »nekdanji« kandidat. Cestita mu in obljubi, da bo glasoval zanj. »Saj veste, en glas več tudi nekaj pomeni, je pripomnil.